

JAVULÓ VÁRAKOZÁSOK, NÖVEKVŐ BIZONYTALANSÁG

A 2014. októberi vállalati
konjunktúra felvétel
eredményei

Javuló várakozások – növekvő bizonytalanság

A 2014. októberi vállalati konjunktúra felvétel eredményei

Budapest, 2014. november

Az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet olyan nonprofit kutatóműhely, amely elsősorban alkalmazott közgazdasági kutatásokat folytat. Célja, hogy elméletileg és empirikusan megalapozott ismereteket és elemzéseket nyújtson a magyar gazdaság és a magyar vállalkozások helyzetét és kilátásait befolyásoló gazdasági és társadalmi folyamatokról.

MKIK GVI Institute for Economic and Enterprise Research
Hungarian Chamber of Commerce and Industry

A 2014. áprilisi kutatásában részt vett munkatársak:

Területi kamarák munkatársai

MKIK GVI:

Hajdu Miklós, elemző – adatbázis összeállítása, elemzések és grafikonok
Makó Ágnes, elemző – makro adatok és külföldi konjunktúra mutatók
Révész Erika, irodavezető – kutatásszervezés, adatrögzítés
Uhrin Tamás, informatikus – online rögzítő felület és adatbázis
Varga Anita, gyakornok – grafikonok frissítése

Tóth István János, kutatásvezető –
tudományos főmunkatárs, MTA KRTK KTI; ügyvezető igazgató, MKIK

GVI

MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet
Budapest

A kézirat lezárva: 2014. november 10.

Cím: MKIK GVI
1034 Budapest, Bécsi út 120.
Tel: 235-05-84
Fax: 235-07-13
e-mail: gvi@gvi.hu
Internet: <http://www.gvi.hu>

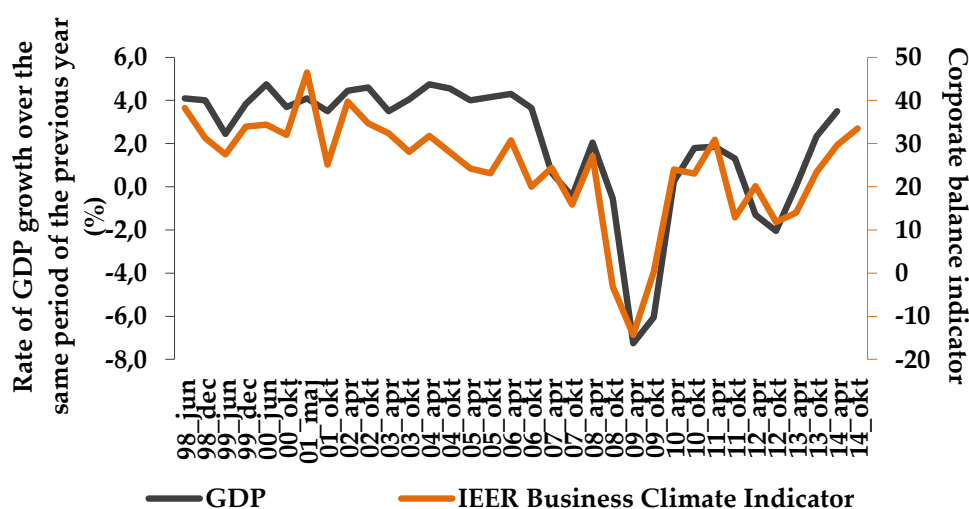
Tartalom

Tartalom.....	4
Summary.....	5
Összefoglaló	6
1. Gazdasági környezet.....	7
2. GVI konjunktúra mutatók.....	11
3. Üzleti helyzet és várakozások.....	15
4. Munkaerő-kereslet.....	19
Melléklet	21

Summary

Since the drop of production occurred in the last quarter of 2012 (-2.5% compared to the same period last year, according to seasonally and calendar-adjusted, balanced data), according to the currently available data of GDP, it can be concluded that the gross domestic product of Hungary is increasing. Regarding the new results of the IEER Business Climate Index the positive trends proceeded last six-month. The IEER Business Climate Index rose to +34 points in October 2014 from +30 points in April 2014.

1. figure: The GDP and the IEER Business Climate Index

Source: HCSO, IEER 2014

Notes: GDP data – seasonally and calendar-adjusted, balanced data reported six-month growth rates in the same period of the previous year = 0

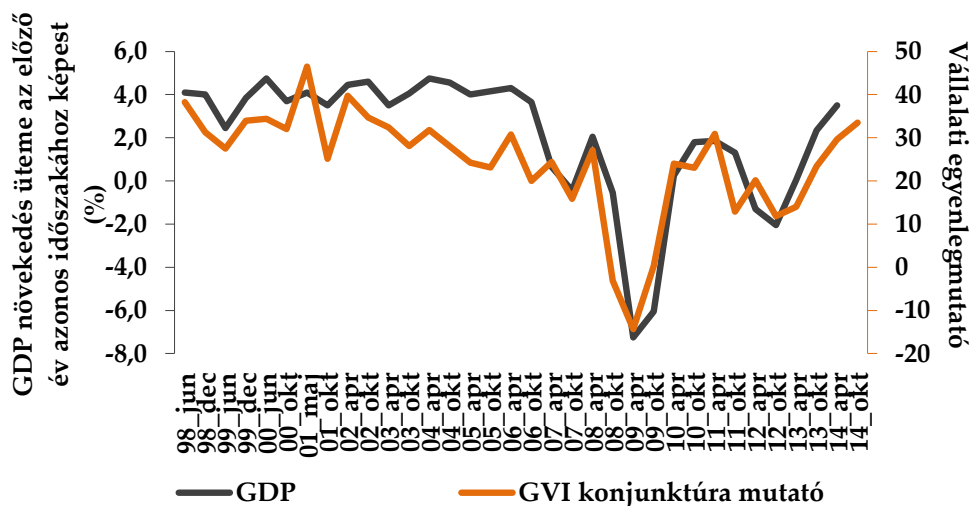
GDP: left axis

IEER Business Climate Index: right axis

Összefoglaló

2012-ben a vártál nagyobb gazdasági visszaesés következett be Magyarországon (-1,8%), ezzel a termelés szintje újra távolabb került a válságot megelőző időszak színvonalától. A legnagyobb mértékű visszaesés 2012 IV. negyedévében következett be (-2,5% az előző év azonos időszakához képest, a szezonálisan és naptárhatással kiigazított, kiegyensúlyozott adatok alapján). Azonban a GDP alakulásának tavalyi és idei évre vonatkozó, már elérhető adatai annak növekedéséről tudósítanak. A GVI vállalati konjunktúra vizsgálatának eredményei a pozitív irányú változások folytatódását jelzik. A GVI konjunktúra mutató értéke az áprilisi +30 pontról 2014 októberére +34 pontra nőtt.

1. ábra: A GDP és a GVI Konjunktúra Mutató alakulása

Forrás: KSH, GVI 2014

Megjegyzés: GDP adatok – szezonálisan és naptári hatással kiigazított, kiegyensúlyozott adatokból számolt, féléves növekedési ütemek, előző év azonos időszaka = 0

GDP bal oldali tengely

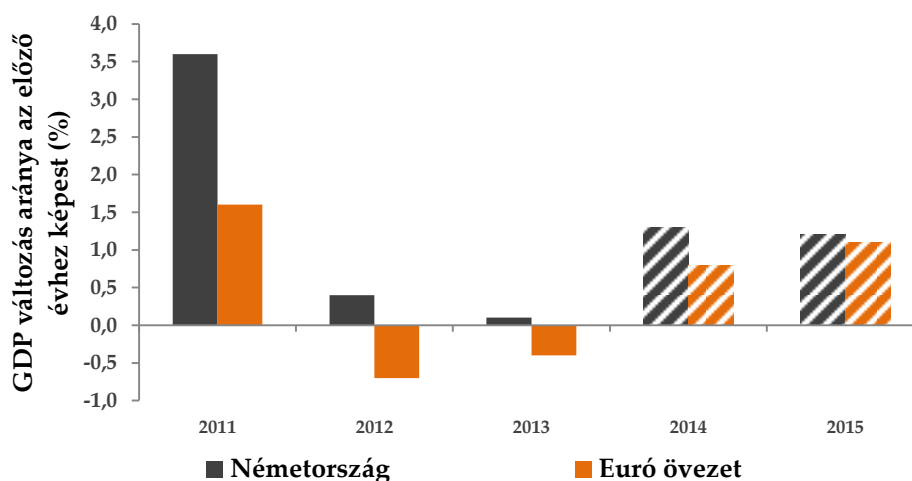
GVI Konjunktúra Mutató: jobb oldali tengely

1. Gazdasági környezet

1.1. Nemzetközi gazdasági környezet

Németország gazdasági teljesítménye jelentős hatással van a magyar cégek üzleti klímájára. Németország Magyarország kiemelkedő külgazdasági partnere, az Európai Unió meghatározó gazdasága. A müncheni Ifo Intézet előrejelzései szerint jövőre az ideinél alacsonyabb ütemű GDP növekedés várható. Az Ifo 2014-re 1,3%-os, míg 2015-re 1,2%-os GDP növekedési ütemet prognosztizál. Emellett az euró övezetben idén 0,8%, a következő évben pedig 1,1%-os is a GDP 0,8-1,1%-os bővülésére lehet számítani (1.1. ábra).

1.1. ábra: Németország és az euró övezet GDP-jének alakulása

Forrás: CESifo 2014

Megjegyzés: Az ábrán látható telt oszlopok a valós GDP adatokat szemléltetik, míg a csíkozott oszlopok az Ifo becsléseit mutatják.

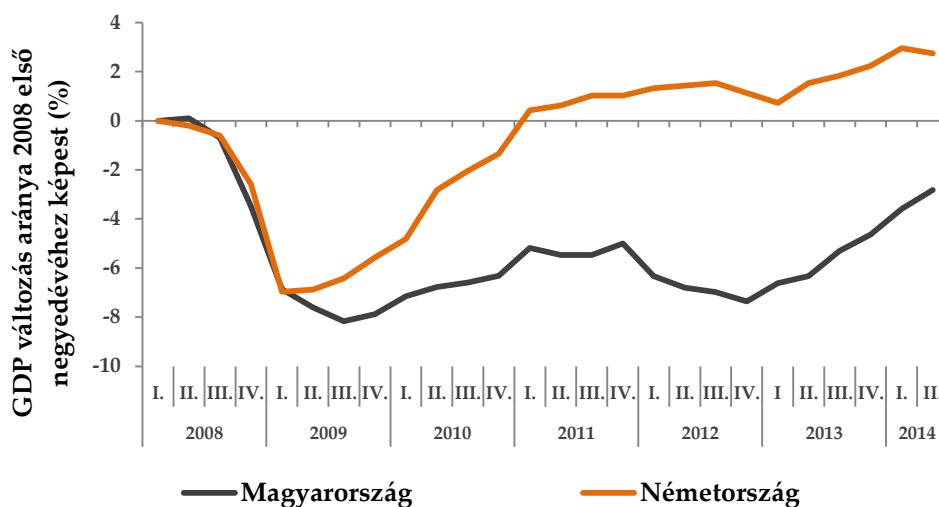
Megjegyzés: Az ábrán megjelenített adatok letölthetők az alábbi linken:

<http://www.cesifo-group.de/ifoHome/facts/Forecasts/Gemeinschaftsdiagnose/Archiv/GD-20141009.html>

1.2. Hazai gazdasági környezet

Továbbra is a válságból való lassú kilábalás jellemzi a magyar gazdaságot, míg a német gazdaság már 2011 első negyedévében elérte a válság előtti szintet, addig a magyar még mindig jóval a válság alatti szinten áll. Reménykeltő az, hogy 2013 II. negyedévéétől némileg csökken a két gazdaság fejlődési szintje közötti olló (lásd 1.2. ábra) és a magyar gazdaság közeledik a válság előtti szinthez. A gazdasági növekedés mostani szintje mellett 2015 II. negyedévében éri el azt.

1.2. ábra: Hol tart Németország és Magyarország a válságban? 2008-2014

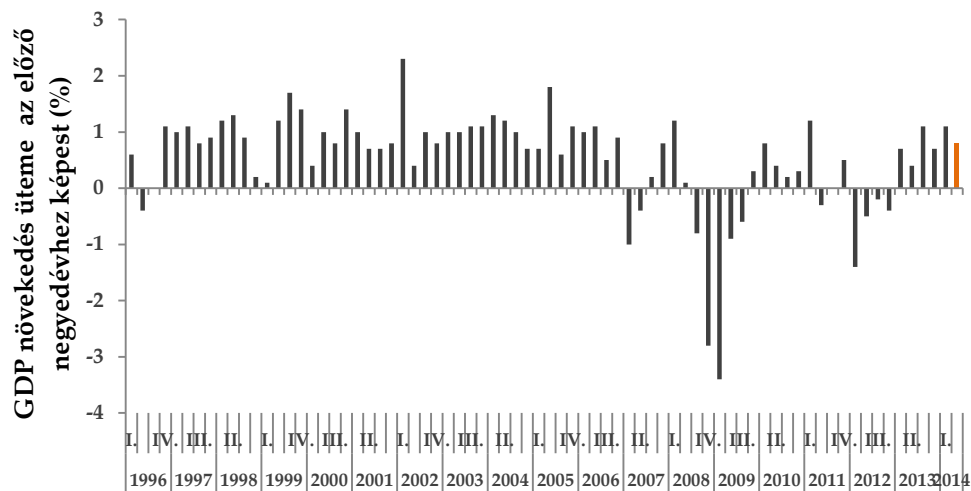
Forrás: GVI 2014

Megjegyzés: a grafikonok a GDP növekedés kumulált értékeit mutatják a 2008 első negyedévi értékhez képest.

Magyarországon az ipari termelés volumene 2014 augusztusában jelentős csökkenést mutatott az előző havi adathoz képest (ami egy cég, az Audi nyári leállása miatt következett be), miközben a bázishatás eredményeképpen éppen elérte az előző év azonos időszakának szintjét (lásd az 1.4. és az 1.5. ábrákat). A munkanaphatással korrigált indexek értékét vizsgálva 2013 júniusától eleinte kismértékben ugyan, de már minden hónapban felülmúlta az ipari termelés volumene az egy évvel korábbi megfelelő szintet¹.

¹ <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/ipe/ipe21409.pdf>

1.3. ábra: A GDP szezonálisan és naptári hatással kiigazított, kiegyensúlyozott volumenindexe, 1996-2013, negyedéves adatok

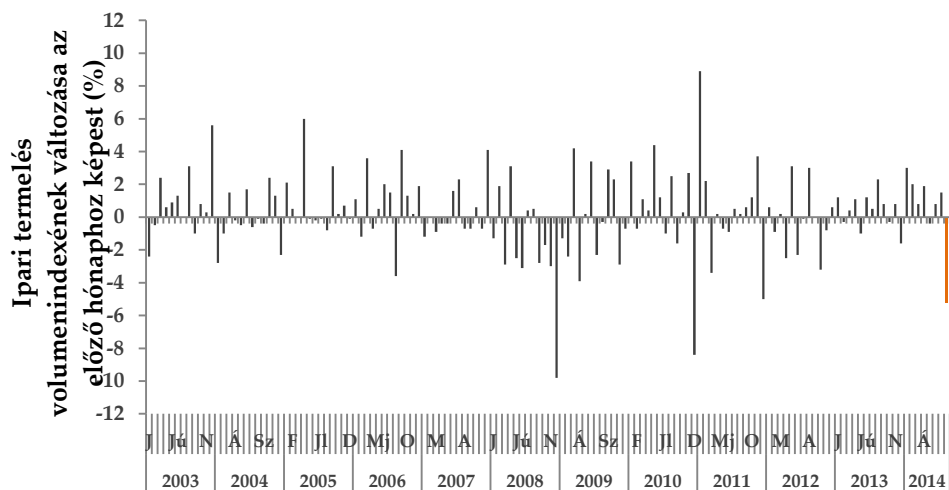

Forrás: KSH, 2014

Megjegyzés: Az ábrán megjelenített adatok letölthetők az alábbi linken:

http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_evkozi/e_qpt001i.html

1.4. ábra: Az ipari termelés szezonálisan kiigazított volumenindexe, 2003-2014, havi adatok

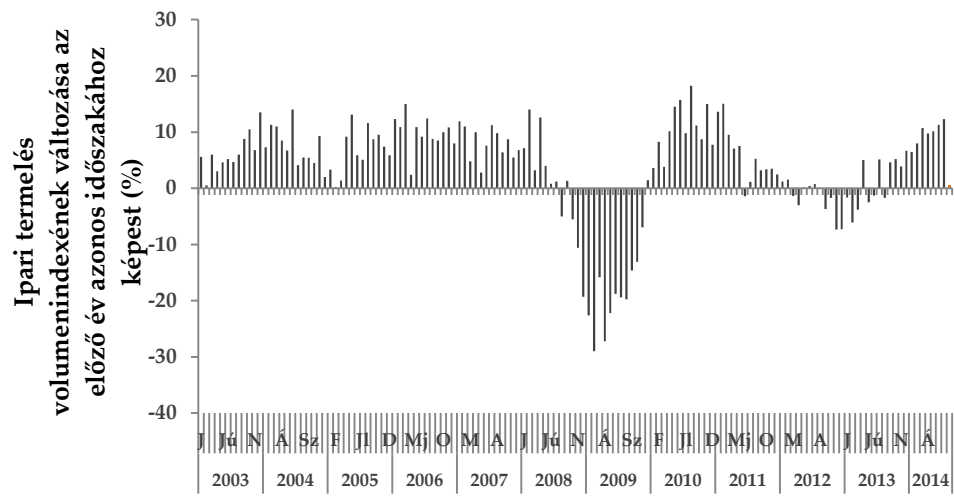
Forrás: Eurostat 2014

Megjegyzés: Az ábrán megjelenített adatok letölthetők az EUROSTAT honlapjáról az alábbi táblán:

[sts_inprgr_m](#),

illetve http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=sts_inprgr_m&lang=en

1.5. ábra: Az ipari termelés volumenindexe, 2003-2014, havi adatok

Forrás: KSH 2014

Megjegyzés: Az ábrán megjelenített adatok letölthetők az alábbi linken:

http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_evkozi/e_oia002.html

2. GVI konjunktúra mutatók

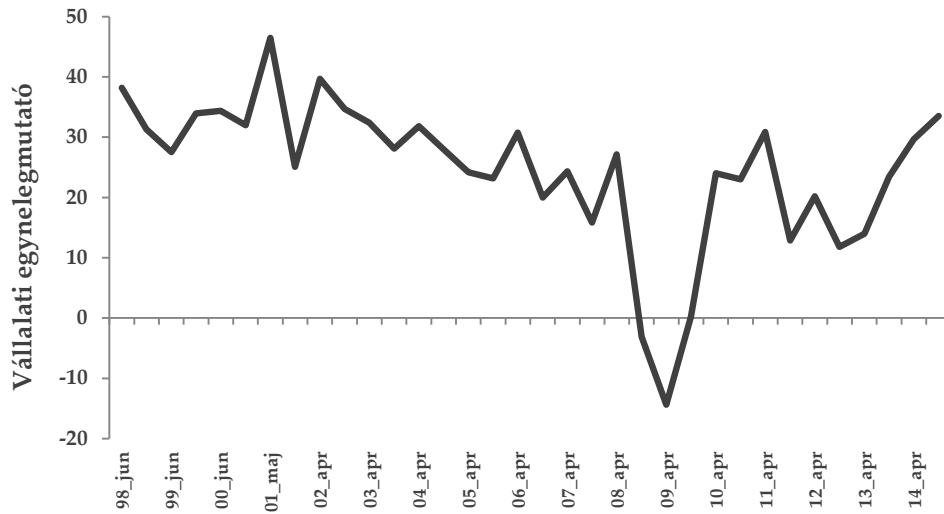
2014. októberében harmincnegyedik alkalommal került sor az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet vállalati konjunktúra-vizsgálatára, amely Magyarországon a legtöbb cégre kiterjedő vállalati konjunktúra vizsgálat. Az idei októberi adatfelvétel 2.853 cég vezetőjének válaszain alapul és a vállalkozások üzleti helyzetéről, valamint rövid távú üzleti várakozásairól tájékoztat. Az alábbi elemzés az októberi adatfelvétel eredményeit összegzi úgy, hogy a válaszoló vállalatok mintája reprezentatívnak tekinthető gazdasági ág, régió és a foglalkoztatottak száma szerint. Az eredmények a 2012. évi recesszió utáni pozitív fordulat folytatódását és erősödését jelzik. A magyarországi cégek üzleti várakozásai a tavaly óta mért javulás után még optimistábbá váltak, ami a korábbinál kedvezőbb üzleti klímát jelez.

2.1. Konjunktúra mutató és a bizonytalansági mutató

A GVI konjunktúra mutató az áprilisi +30 pontról 4 pontos emelkedést követően +34 pontra emelkedett – ami valamivel kisebb javulás, mint ami a megelőző félévben történt (+7 pont). Ez a szint közepesen magas értéként jellemezhető, utoljára 2011-ben állt hasonló szinten az indikátor. A GVI bizonytalansági mutató értéke ezzel együtt 50 pontra emelkedett, ami a javuló tendencia törekenységét mutatja. A bizonytalansági mutató növekedése azt jelenti, hogy a korábbiakhoz képest valamelyest nőttek a különbségek a vállalkozások helyzetértékeléseit tekintve, a vállalatok körében kevésbé egyöntetűek a 2014 második félévére jellemző pozitív tendenciák.

A konjunktúra mutató az építőipar kivételével minden gazdasági ágban emelkedett április óta (ipar: +49 pont, kereskedelem: +38 pont, egyéb gazdasági szolgáltatás: +20 pont) – az építőipar esetében is pozitív a szaldó (+19 pont), de ez alacsonyabb, mint fél évvel korábban. A cégeket tulajdonszerkezetük alapján vizsgálva megállapítható, hogy a leginkább pozitív kilátásokat a döntően külföldi tulajdonban lévő vállalkozások fogalmazznak meg (+56 pont), míg a többségében hazai kézben lévő cégek konjunkturális helyzete – a mutató nagymértékű növekedésének következtében – ismét kevésbé kedvezőbben alakul (+36 pont). A kizárólag magyar tulajdonú vállalatok pedig hasonló mértékben bizakodóbbak, mint áprilisban voltak (+27 pont). A vállalkozások exporttevékenysége szerint arra a következtetésre juthatunk, miszerint az exportáló vállalatok optimistább (döntően külföldre termelők körében a mutató +56 pontot, az árbevételüket kisebb részt külföldön bonyolító cégek esetében pedig +40 pontot ért el) várakozásokkal tekintenek a következő fél évre, mint a kizárólag belpiacokra termelő cégek (körükben a mutató értéke +20 pont). A cégek méretét tekintve látható, hogy a nagyobb vállalatok optimistábbak: míg a konjunktúra mutató értéke a 9 főnél kisebb vállalatok körében negatív (-2 pont), addig a 10-49 fős kategóriában +27 pont, az 50-249 fős csoportban +46 pont, a legnagyobb, 250 főnél nagyobb létszámmal működő cégek esetében pedig 50 pont.

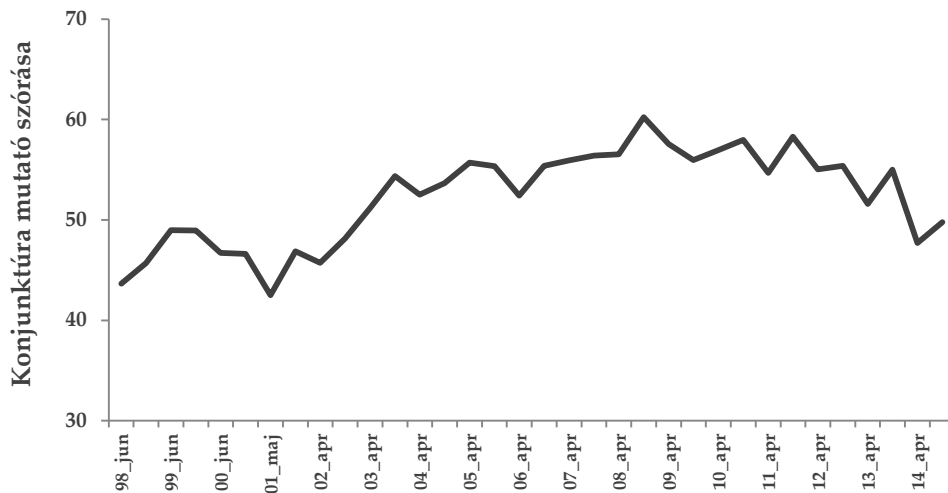
2.1. ábra: A GVI konjunktúra mutató alakulása

Forrás: GVI 2014

Megjegyzés: Az ábrán látható érték százaskálára vetített aggregált egynelegmutató (számításának módszerét a Melléklet tartalmazza). Az egynelegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelést adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

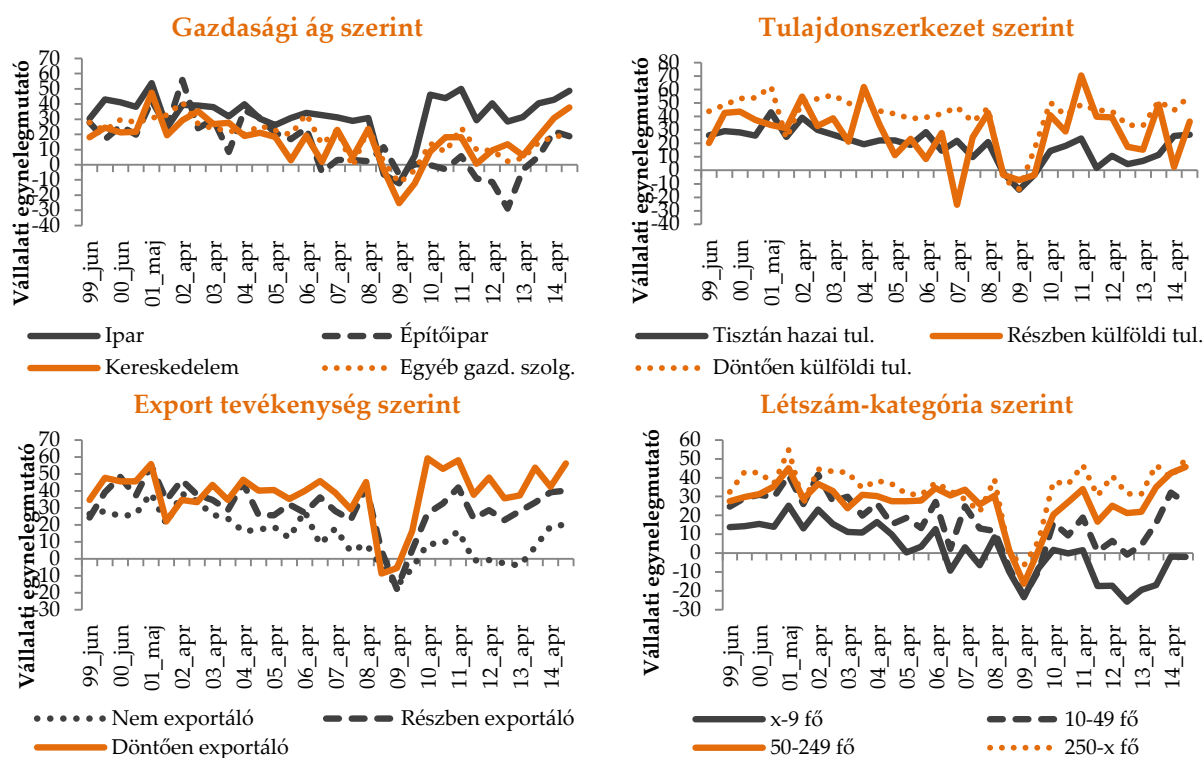
2.2. ábra: A GVI bizonytalansági mutató alakulása

Forrás: GVI 2014

Megjegyzés: Az ábrán látható érték a konjunktúra mutató szórása (számításának módszerét a Melléklet tartalmazza).

2.3. ábra: A GVI konjunktúra mutató – vállalati szegmensek szerint

Forrás: GVI 2014

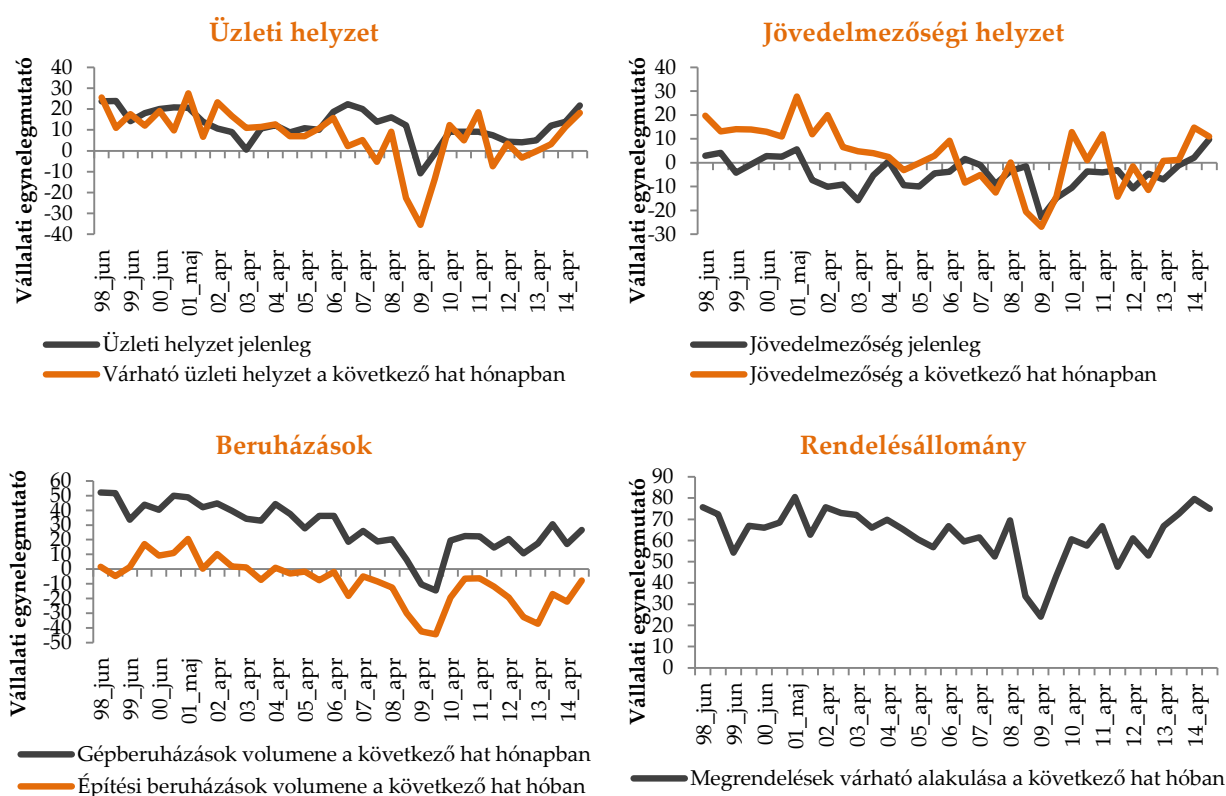
Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százas skálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és +100 közötti értékeket vehet fel. -100-at akkor, ha minden cég negatívan és +100-at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

2.2. A konjunktúra mutató komponensei

A GVI konjunktúra mutató négy komponensből áll – a mutató számításának és a komponensek leírásának részletei a Mellékletben olvashatóak. A komponensek mellett az adatfelvétel során az üzleti klíma további lényeges indikátorait is felmértük (pl. munkaerő-kereslet, termelési szint).

A konjunktúra mutató komponensei közül az üzleti helyzetre vonatkozó várakozások mutatnak egyértelmű és jelentős javulást, továbbá a várható beruházási aktivitás és a esetében is növekedésre számítanak a cégek. A várható rendelésállomány kapcsán azonban a cégek kevésbé optimisták, mint áprilisban voltak.

2.3. ábra: A GVI konjunktúra mutató összetevőinek alakulása

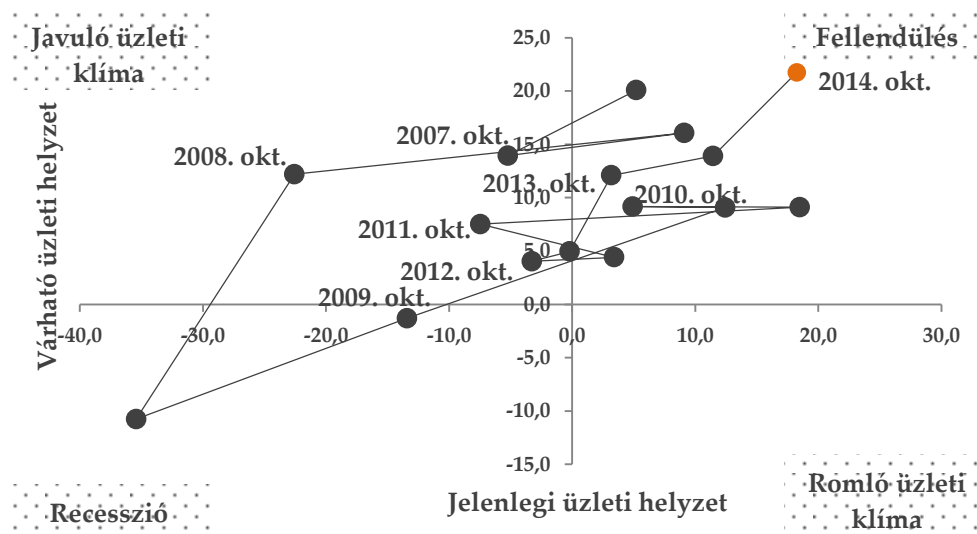
Forrás: GVI 2014

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százas skálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelést adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

3. Üzleti helyzet és várakozások

Az októberi adatok szerint a vállalatok véleménye a jelenlegi és jövőbeli üzleti helyzetükről a fellendülés erősödését mutatja. Mindez összhangban áll az áprilisi és a tavaly októberi megfigyelésekkel. Mindkét mutató értékét figyelembe véve idén április és október között a magyar vállalatok véleménye a korábbinál erősebben mozdult el a „Fellendülés” irányába, és jelenleg e tartományban tartózkodik (lásd 3.1. ábrát).

3.1. ábra: Jelenlegi és jövőbeli üzleti helyzet megítélésének változása

Forrás: GVI 2014

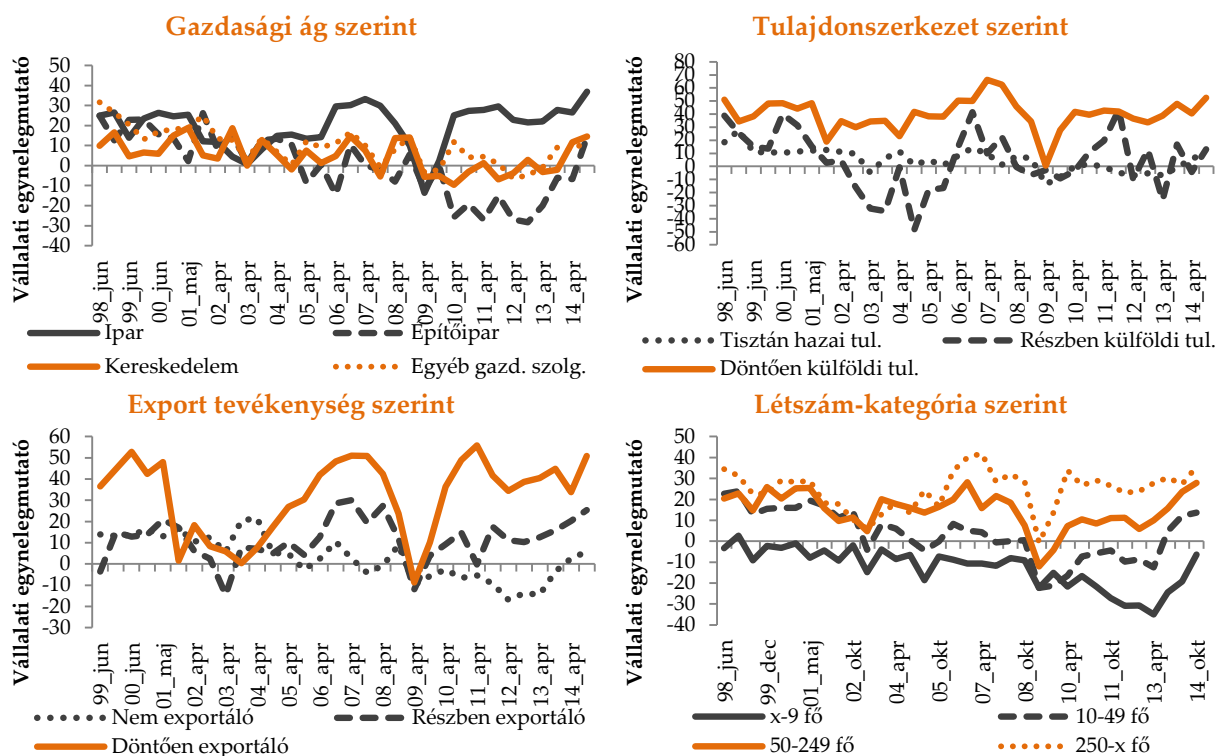
Megjegyzés: Az ábra két tengelye az általános üzleti helyzetet kifejező egyenlegmutatót jeleníti meg. A függőleges tengelyen a tárgyévre, a vízszintes tengelyen a következő évre vonatkozó egyenlegmutató értékei kaptak helyet. Eszerint a jobb felső szegmens a „Fellendülés”, amikor többségben vannak, mind a jelenlegi, mind a jövőbeli helyzetüket pozitívan értékelő vállalatok. Ennek ellentéte a bal, alsó szegmens, amikor mind a jelenlegi tárgyévi helyzet, mind a jövőbeli várakozások negatívak. Az origó jeleníti meg a semleges állapotot: ebben a pozícióban a jelen és a jövő értékelésekor a pozitívan és negatívan nyilatkozó vállalatok kiegyenlítik egymást. Eszerint az origótól való távolság is értelmezhető, minél messzebbi egy megjelenített pozíció, annál inkább többségben vannak akár a pozitív, akár a negatív értékelések. Az eddigiek alapján tehát, az origótól vett vízszintes pozitív elmozdulás mértéke a jövőbeli optimizmus mértékét fejezi ki.

3.1. Jelenlegi üzleti helyzet

A válaszadó cégek átlagos kapacitáskihasználtsága 81% volt, ami 3 százalékponttal magasabb, mint áprilisban. A kapacitáskihasználás továbbra is az iparban, a nagyvállalatoknál, a döntően külföldi tulajdonban lévő cégeknél, és a döntően exportáló cégeknél a legmagasabb (84%, 86%, 89%, 88%), a legalacsonyabb pedig a gazdasági szolgáltatóknál, a mikro cégeknél, a kizárólag belföldre termelőknél és a tisztán magyar tulajdonban lévő cégeknél (76%, 67%, 77% és 78%). Ezzel összhangban az elmúlt hat havi értékesítés egyenlegmutatója is növekedést követően +15 pontos szintet ért el, ami az értékesítés bővülésére utal.

A vállalatok jelenlegi üzleti helyzetüket 8 ponttal kedvezőbben jellemezték a tavaszi eredményekhez képest, az egyenlegmutató +22 pontra emelkedett. A legkedvezőbb helyzetről az ipari cégek számoltak be (+37 pont), míg a legkedvezőtlenebbről a gazdasági szolgáltatókat nyújtó vállalatok (+12 pont).

3.2. ábra: Jelenlegi üzleti helyzet – vállalati szegmensek szerint

Forrás: GVI 2014

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százás skálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és +100 közötti értékeket vehet fel. -100-at akkor, ha minden cég negatívan és +100-at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

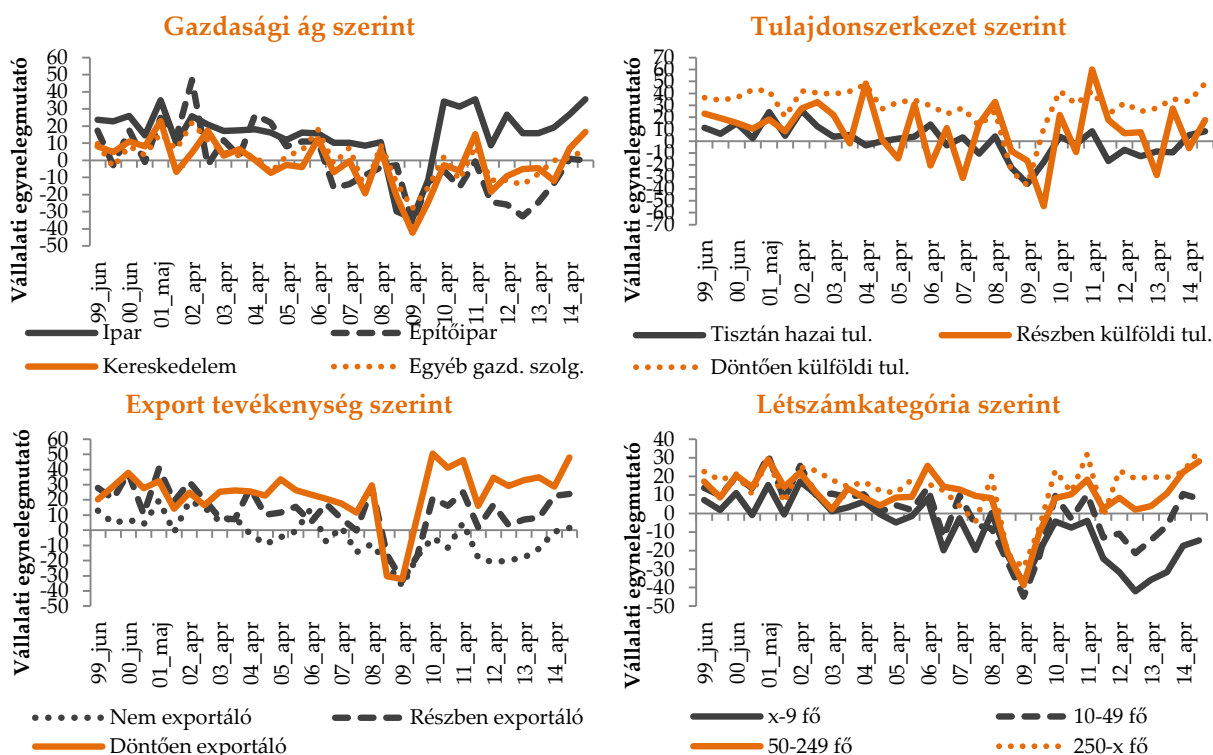
Világosan látszik a külpiacokon való jelenlét és a külföldi tőke pozitív hatása a vállalatok helyzetére: a döntően exportáló, illetve a túlnyomórészt külföldi kézben lévő cégek egyenlegmutatói rendre magasabban alakulnak, mint a kizárólag belföldre termelő, illetve belföldi illetőségű vállalatokéi (rendre 51, illetve 52 pont valamint 6, illetve 10 pont). A

cégnagyság szerint komoly eltérések tapasztalhatóak az egyenlegmutatót illetően, ugyanis míg a legfeljebb 9 fős vállalkozások rendkívül alacsony, -6 pontos értékkel jellemezhetőek, addig a 10-49 fős vállalatok körében +14 pontot, az 50-249 fős cégeket tekintve +28 pontot, a 250 fő fölötti nagyvállalatok esetében pedig +36 pontot mutat az indikátor.

3.2. Üzleti várakozások

Az üzleti várakozások mutatója a gazdasági ágakat tekintve az ipari vállalatok körében érte el a legmagasabb értéket (36 pont), a többi ágazatban ennél jóval kedvezőtlenebb várakozások jellemzőek (építőipar: 0 pont, kereskedelem: 17 pont, egyéb gazdasági szolgáltatás: 6 pont). Az üzleti helyzettel kapcsolatban ismét a döntően külföldi tulajdonban lévő (49 pont), illetve az exportorientált cégek (48 pont) fogalmazták meg a legpozitívabb várakozásokat külföldi befolyás és kötődés szerint vizsgálva a vállalatokat – mindemellett a kisebb részt külföldi tulajdonban álló cégek körében az egyenlegmutató kitört a negatív tartományból. Az egyenlegmutató az 10 főnél kisebb létszámmal jellemezhető vállalati körben negatív (-15 pont), az ennél nagyobb méretű cégek esetében pedig pozitív értékű (10-49 fős: 8 pont, 50-249 fős: 28 pont, 250 fősnél nagyobb: 34 pont).

3.3. ábra: Várható üzleti helyzet – vállalati szegmensek szerint

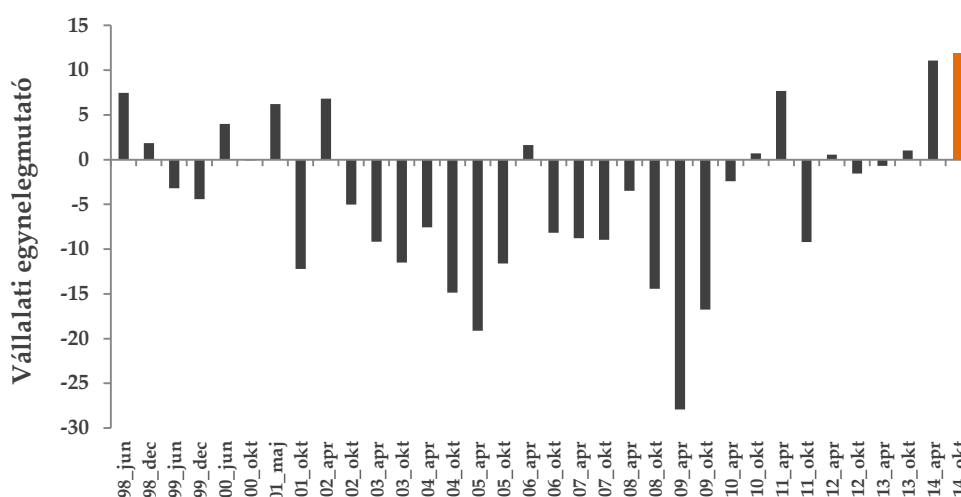
Forrás: GVI 2014

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százias skálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és +100 közötti értékeket vehet fel. -100-at akkor, ha minden cég negatívan és +100-at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

4. Munkaerő-kereslet

A következő fél évben várhatóan nő a vállalkozások munkaerő-kereslete (az egyenlegmutató +12 pont), amihez hasonlóan magas értéket soha sem mértünk az eddigi adatfelvételek során korábban (4.1. ábra). Ennek megfelelően a versenyszektorban a következő hat hónapban a munkaerő-kereslet bővülésére számíthatunk. Ezt a folyamatot leginkább és legnagyobb részben a külföldi tulajdonban álló cégek nagyban megnövekedett munkaerő-kereslete mozgatja – a mutató e cégek körében áprilisban még -17 ponton állt, míg októberben már +31 pontra ugrott.

4.1. ábra: Várható munkaerő-kereslet

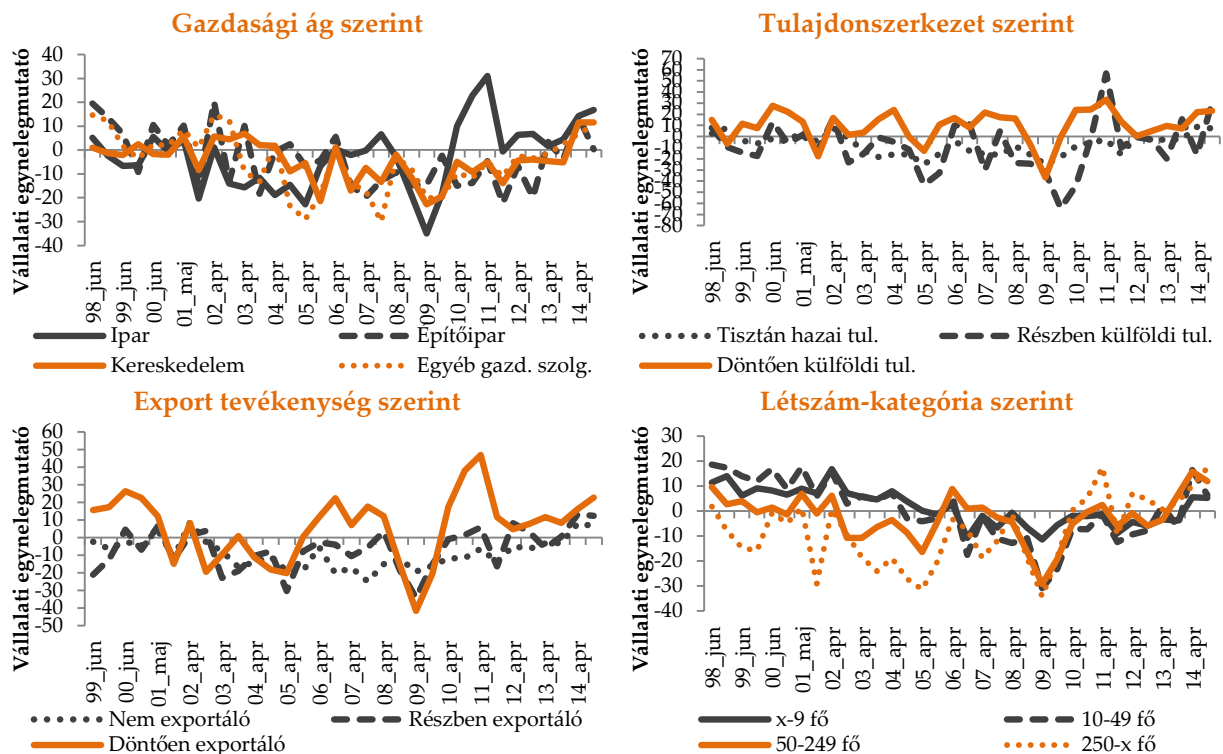
Forrás: GVI 2014

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százas skálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és +100 közötti értékeket vehet fel. -100-at akkor, ha minden cég negatívan és +100-at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

A gazdasági ágak szerint vizsgálva (lásd a 4.2. ábrát) az építőipari cégek stagnáló munkaerő-kereslete emelhető ki (0 pont), míg az ipar és a gazdasági szolgáltatások terén működő vállalkozások esetében növekvő munkaerő keresletről beszélhetünk (+17, illetve +10 pont). A kereskedelmi vállalatok várható munkaerő-kereslete nem változott érdemben áprilishoz képest, a mutató körükben +11 ponton áll. A részben külföldi tulajdonban álló vállalatok körében számíthatunk a leginkább a munkaerő-kereslet növekedésére, (körükben +31 pontos értéket vett fel a mutató), de a döntően külföldi kézben lévő is cégek is növekedést jeleztek előre e tekintetben (+23 pont). Mindezekkel szemben a hazai tulajdonban álló vállalatok körében a munkaerő-kereslet növekedésének megtorpanását láthatjuk (7 pont). Az exporttevékenységük szerint nézve a vállalatokat elmondható, hogy a külföldön értékesítő

cégek körében nagyobb munkaerő-kereslet várható, mint a belpiacra termelők esetében. A 250 fő feletti létszám-kategóriákban lehet nagyobb mértékű munkaerő-felvételre számítani, ezen szegmensben a mutató értéke 17 pont, míg a kisebb vállalatokat magukba foglaló csoportokban a munkaerő-kereslet visszafogása várható (legfeljebb 9 fős: 5 pont, 10-49 fős: 6 pont, 50-249 fős: 12 pont).

4.2. ábra: Várható munkaerő-kereslet – vállalati szegmensek szerint

Forrás: GVI 2014

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százasa skálára vetített egynelegmutatók. Az egynelegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelés adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és +100 közötti értékeket vehet fel. -100-at akkor, ha minden cég negatívan és +100-at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

Melléklet

M1. Mintavétel és adatok

2014 októberében harmincnegyedik alkalommal került sor az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet (MKIK GVI) vállalati konjunktúra-vizsgálatára, amely több mint 14.000 cég megkeresésével készül minden évben áprilisban és októberben, a területi kamarák közreműködésével. Magyarországon ez legtöbb céget felmérő vállalati konjunktúra vizsgálat. A kutatás része az Eurochambres mintegy 14 millió vállalkozásra kiterjedő európai konjunktúra vizsgálatának.

Ez év októberében a megkeresett vállalkozások közül 2.853 cégnél töltötték ki kérdőívünket – vizsgálatunk ennyi vállalatvezető válaszain alapul. Ez a szám viszonylag magasnak mondható a vizsgálat korábbi hullámaihoz képest (lásd a M1.1. ábrát).

A válaszadók 54 százaléka foglalkoztatott kevesebb, mint 10 főt, 17 százalékuknál a létszám 10 és 49 fő közé, 19 százalékuknál 50 és 249 fő közé esett, és a cégek 10 százalékánál a létszám meghaladta a 249 főt. Az iparban tevékenykedett a válaszadó cégek 23 százaléka, az építőiparban 14 százalékuk, a kereskedelemben 21 százalékuk, és az ezen kívüli szolgáltató szektorokban 42 százalékuk.

Az adatfelvétel eredményeit súlyoztuk a területi összetétel és a cég GDP-hez való becsült hozzájárulása alapján. A két súlyozási szempontot egyszerre érvényesítettük. Az utóbbiban a létszám szerint képzett egyes cégcsoportoknak a GDP-hez való becsült hozzájárulása alapján képzett súlyokkal számoltunk.

Mindemellett 2013 októberétől kezdve azokra az évekre vonatkozóan, amelyek esetében elérhetőek a létszám-kategóriákat illető referencia adatok, az adott évnek megfelelő megoszlások szerint végezzük el a súlyozást, míg azon évek esetében, amelyeket tekintve nincsenek meg ezen információk, a hozzá legközelebb eső év adatait használjuk fel a súlyozáskor.

M1.1. tábla: A GVI Konjunktúra vizsgálatában alkalmazott súlyok, 1998-2003

Létszám-kategóriák (cégnél alkalmazottak száma, fő)	Régió csoportok		Összesen
	Gazdaságilag fejlettebb három régió ⁽¹⁾	Gazdaságilag fejletlenebb négy régió ⁽²⁾	
0-9	0,0797	0,0873	0,1670
10-49	0,0763	0,0837	0,1600
50-249	0,0892	0,0978	0,1870
250-x	0,2319	0,2541	0,4860
Összesen	0,4772	0,5228	1,0000

Megjegyzés:

1: Közép-Magyarország, Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl

2: Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország, Dél-Alföld, Észak-Alföld

M1.2. tábla: A GVI Konjunktúra vizsgálatában alkalmazott súlyok, 2004

Létszám-kategóriák (cégnél alkalmazottak száma, fő)	Régió csoportok		Összesen
	Gazdaságilag fejlettebb három régió ⁽¹⁾	Gazdaságilag fejletlenebb négy régió ⁽²⁾	
0-9	0,0730	0,0800	0,1530
10-49	0,0811	0,0889	0,1700
50-249	0,0892	0,0978	0,1870
250-x	0,2339	0,2561	0,4900
Összesen	0,4772	0,5228	1,0000

Megjegyzés:

1: Közép-Magyarország, Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl

2: Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország, Dél-Alföld, Észak-Alföld

M1.3. tábla: A GVI Konjunktúra vizsgálatában alkalmazott súlyok, 2005

Létszám-kategóriák (cégnél alkalmazottak száma, fő)	Régió csoportok		Összesen
	Gazdaságilag fejlettebb három régió ⁽¹⁾	Gazdaságilag fejletlenebb négy régió ⁽²⁾	
0-9	0,0778	0,0852	0,1630
10-49	0,0773	0,0847	0,1620
50-249	0,0873	0,0957	0,1830
250-x	0,2348	0,2572	0,4920
Összesen	0,4772	0,5228	1,0000

Megjegyzés:

1: Közép-Magyarország, Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl

2: Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország, Dél-Alföld, Észak-Alföld

M1.4. tábla: A GVI Konjunktúra vizsgálatában alkalmazott súlyok, 2006

Létszám-kategóriák (cégnél alkalmazottak száma, fő)	Régió csoportok		Összesen
	Gazdaságilag fejlettebb három régió ⁽¹⁾	Gazdaságilag fejletlenebb négy régió ⁽²⁾	
0-9	0,0964	0,1056	0,2020
10-49	0,0744	0,0816	0,1560
50-249	0,0840	0,0920	0,1760
250-x	0,2224	0,2436	0,4660
Összesen	0,4772	0,5228	1,0000

Megjegyzés:

1: Közép-Magyarország, Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl

2: Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország, Dél-Alföld, Észak-Alföld

M1.5. tábla: A GVI Konjunktúra vizsgálatában alkalmazott súlyok, 2007-2014

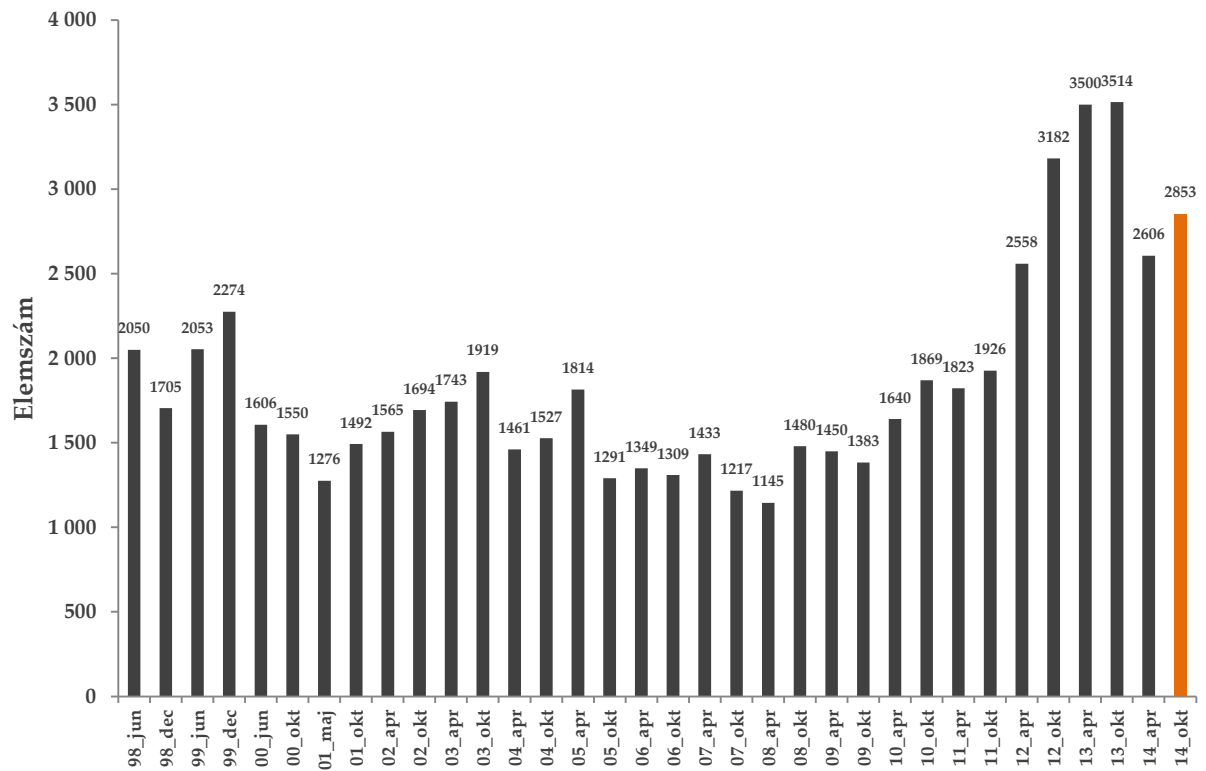
Létszám-kategóriák (cégnél alkalmazottak száma, fő)	Régió csoportok		Összesen
	Gazdaságilag fejlettebb három régió ⁽¹⁾	Gazdaságilag fejletlenebb négy régió ⁽²⁾	
0-9	0,0992	0,1087	0,2078
10-49	0,0762	0,0835	0,1596
50-249	0,0910	0,0997	0,1908
250-x	0,2108	0,2309	0,4418
Összesen	0,4772	0,5228	1,0000

Megjegyzés:

1: Közép-Magyarország, Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl

2: Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország, Dél-Alföld, Észak-Alföld

M1.1. ábra: A GVI Konjunktúra vizsgálatában megkérdezett cégek száma 1998-2014

M2. GVI Konjunktúra Mutató számítása

2013 októberétől kezdve a korábbi konjunktúra mutatóhoz képest egy új, a GDP szezonálisan és naptári hatással kiigazított, kiegyensúlyozott volumenindexének alakulását jobban követő kompozit indikátort állítunk össze az üzleti helyzet elemi mutatói alapján. Az új konjunktúra mutató a következőképpen került kiszámításra:

$$KM_i = 0,391821207 * UHVX_i + 0,370316704 * MSVX_i + 0,010900732 * BGVX_i + 0,226961357 * BEVX_i \quad (1)$$

ahol KM_i : GVI Konjunktúra Mutató elemi értéke egy i cégnél
 $UHVX_i$ = Várható üzleti helyzet a következő hat hónapban
 $MSVX_i$ = Megrendelések várható alakulása a következő hat hónapban
 $BGVX_i$ = gépberuházások volumenének alakulása a következő hat hónapban
 $BEVX_i$ = építési beruházások volumenének alakulása a következő hat hónapban

Az egyenlet jobb oldalán a konjunktúra mutató számításánál tekintetbe vett indikátorok szerepelnek, az i index az i cégnek egyes indikátorokra adott válaszait, KM_i a konjunktúra mutatónak az i cégnél kapott elemi értékét jelenti ($i = 1 \dots n$), ahol n a figyelembe vett cégek száma. Egy kiválasztott n elemű cégcsoportnál a konjunktúra mutató értékét a vállalati értékek átlagaként határozzuk meg:

$$KM_n = \frac{\sum_{i=1}^n km_i}{n} \quad (2)$$

A GVI Konjunktúra Mutató egyes elemi mutatóit az alábbi módon határoztuk meg.

M2.1. tábla: A GVI Konjunktúra Mutató elemi mutatói

		A kategória értéke
Az üzleti helyzet a következő 6 hónapban (UHVX)	Javul	100
	Nem változik	0
	Romlik	-100
A rendelések volumene a következő 6 hónapban várhatóan (MSVX)	Nőni fog	100
	Azonos lesz	100
	Csökkenni fog	-66,1663286
	Nincs	-100
Gépberuházások volumene az előző évhez képest várhatóan (BGVX)	Nő	100
	Változatlan	100
	Csökken	-66,1663286
	Nincs	-100
Építési beruházások volumene az előző évhez képest várhatóan (BEVX)	Nő	100
	Változatlan	100
	Csökken	-66,1663286
	Nincs	-100

Az egyes részmutatók definíciójának megfelelően elméletileg $-100 \leq KM \leq 100$ ahol -100 a legkedvezőtlenebb üzleti helyzetet 100 pedig a legkedvezőbb üzleti helyzetet jelenti. Természetesen KM tapasztalati értékénél előfordulhat, hogy még a legmélyebb válság esetén sem közelíti meg a -100 -as értéket, illetve a kimagaslóan gyors ütemű fellendülés esetén sem éri el a $KM +100$ -at. Ezért a KM tapasztalati értékeinek pontos értelmezése csak hosszabb, több konjunktúra ciklust tartalmazó idősor esetében lehetséges.

M3. GVI Bizonytalansági Mutató számítása

A GVI BM egy n elemű cégcsoport esetében a konjunktúra mutató (KM) szórása (σ_n):

$$BM_n = \sigma_n \quad (3)$$

A GVI BM azt mutatja, hogy mennyire egyöntetű a cégek véleménye saját konjunkturális helyzetükről. Nagymértékű eltérés (nagy szórás) arra utal, hogy a cégek ellentmondásos információk alapján, illetve egymásnak ellentmondó reálindikátorokat figyelembe véve, azaz nagyfokú bizonytalanság közepette alakítják ki véleményüket. Ha egyöntetű a cégek helyzetmegítélése, akkor ez arra utal, hogy egyértelmű és könnyen értelmezhető reálmutatókra alapozva tudják kialakítani véleményüket, azaz kisebb mértékű a vállalati szféra bizonytalansága.

M5. A konjunktúra mutató és összetevőinek alakulása 1998-2014

N	Konjunktúra mutató	Üzleti helyzet jelenleg	Az üzleti helyzet a következő 6 hónapban	A vállalkozás jövedelmezősége jelenleg	A vállalkozás jövedelmezősége a következő 6 hónapban	A rendelések volumene a következő 6 hónapban	Építési beruházások volumene az előző évhez képest várhatóan	Gépberuházások volumene az előző évhez képest várhatóan	Létszámfelvételi szándékok	
98_jun	2050	38,23	23,6	25,6	2,9	19,6	75,7	1,5	52,1	7,5
98_dec	1705	31,29	23,8	11,0	4,1	13,2	72,3	-4,8	51,6	1,8
99_jun	2053	27,51	14,3	17,6	-4,2	14,1	54,3	1,4	33,6	-3,2
99_dec	2274	33,94	18,0	12,1	-0,6	13,9	66,9	17,0	43,9	-4,4
00_jun	1606	34,36	20,0	19,1	2,8	13,0	66,0	9,3	40,5	4,0
00_okt	1550	32,00	20,8	9,7	2,5	11,0	68,4	10,9	50,0	-0,1
01_maj	1276	46,49	20,6	27,5	5,6	27,8	80,6	20,6	48,9	6,2
01_okt	1492	25,09	13,9	6,6	-7,2	11,9	62,6	0,3	42,1	-12,2
02_apr	1565	39,71	10,7	23,2	-10,1	19,9	75,6	10,2	44,7	6,8
02_okt	1694	34,71	9,0	16,7	-9,1	6,5	72,9	1,9	39,7	-5,0
03_apr	1743	32,41	0,5	11,1	-15,8	4,8	72,0	1,0	34,2	-9,2
03_okt	1919	28,09	10,7	11,5	-5,3	4,0	66,0	-7,4	33,0	-11,5
04_apr	1461	31,81	12,1	12,6	0,7	2,4	69,9	0,9	44,2	-7,6
04_okt	1527	28,00	8,8	7,0	-9,4	-3,0	65,4	-2,9	37,5	-14,9
05_apr	1814	24,21	10,8	6,9	-9,9	-0,2	60,6	-1,7	27,8	-19,1
05_okt	1291	23,15	10,0	10,7	-4,5	3,0	56,7	-7,6	36,2	-11,6
06_apr	1349	30,75	18,7	15,7	-3,7	9,2	66,8	-1,8	36,2	1,6
06_okt	1309	19,97	22,3	2,3	1,6	-8,3	59,6	-18,2	18,6	-8,2
07_apr	1433	24,36	20,1	5,2	-0,9	-5,1	61,5	-5,1	26,1	-8,8
07_okt	1217	15,82	13,9	-5,2	-8,9	-12,5	52,4	-8,4	18,8	-9,0
08_apr	1145	27,16	16,1	9,1	-3,4	0,1	69,5	-12,6	20,4	-3,5
08_okt	1480	-3,10	12,2	-22,6	-1,5	-20,5	33,8	-30,1	6,3	-14,4
09_apr	1450	-14,36	-10,8	-35,4	-22,9	-26,8	24,1	-42,3	-10,3	-27,9
09_okt	1383	0,24	-1,3	-13,4	-14,8	-14,2	43,1	-44,4	-14,6	-16,8
10_apr	1640	24,01	9,1	12,4	-10,5	12,9	60,6	-19,4	19,3	-2,4
10_okt	1869	23,03	9,2	4,9	-3,6	1,0	57,6	-6,4	22,6	0,7
11_apr	1823	30,88	9,1	18,5	-4,0	12,0	66,7	-6,3	22,4	7,7
11_okt	1926	12,90	7,5	-7,5	-3,2	-14,2	47,6	-11,9	14,6	-9,2
12_apr	2558	20,19	4,4	3,4	-10,7	-1,5	61,0	-19,3	20,5	0,6
12_okt	3182	11,83	4,0	-3,3	-4,6	-11,4	52,8	-32,6	10,8	-1,5
13_apr	3500	14,00	4,9	-0,2	-7,0	0,7	66,7	-37,2	17,5	-0,7
13_okt	3514	23,45	12,1	3,2	-1,1	1,2	72,6	-17,0	30,5	1,0
14_apr	2606	29,68	13,9	11,5	2,1	14,8	79,6	-22,2	17,1	11,1
14_okt	2853	33,51	21,7	18,2	9,7	11,1	74,9	-7,8	26,6	11,9